

Factsheet voor gemeenteraad over contract sociale participatie

Per 2015 kregen gemeenten in het kader van de decentralisaties er een aantal nieuwe taken bij binnen het sociaal domein. Het college heeft ervoor gekozen een aantal van deze diensten als één geheel in te kopen onder de naam 'sociale participatie'. Het gaat om alle benodigde ondersteuning aan inwoners op het gebied van de Wmo-ondersteuning individuele begeleiding, dagbesteding inclusief vervoer, kortdurend verblijf (logeerhuizen) en de tegenprestatie uit de Participatiewet.

Samen met de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem heeft de gemeente Nieuwkoop gekozen voor een gezamenlijk inkooptraject voor de hele Rijnstreek, gebaseerd op de uitgangspunten van de methode 'prestatie-inkoop'. Hierbij stelt de opdrachtgever de kaders van de opdracht vast en de te bereiken doelen en effecten, geïnteresseerde opdrachtnemers geven in hun offerte aan hoe zij met hun expertise de opdracht gaan invullen en hoe zij de beoogde doelen en effecten gaan bereiken.

Een van de eisen in de opdracht was het hele palet aan ondersteuning aangeboden kan worden door één partij of samenwerkingsverband van partijen. Organisaties waren vrij in de keuze met welke partijen zij gezamenlijk op de opdracht in wilden schrijven. In de aanloop naar publicatie van de opdracht hebben de gemeenten verschillende interactieve bijeenkomsten georganiseerd waarvoor alle lokale en regionale belanghebbende partijen waren uitgenodigd. Doel hiervan was het informeren van alle geïnteresseerden over de nieuwe manier van inkoop, maar ook gelegenheid bieden aan organisaties om contacten te leggen.

Belangrijkste argumenten voor de keuze van deze vorm van aanbesteden waren:

- Optimaal gebruik van de expertise van de aanbieders op het gebied van de ondersteuning
- Een integraal aanbod, waarbij partijen samenwerken en gebruik maken van elkaars kennis
- Kunnen sturen op gewenste effecten in plaats van op volume.

De belangrijkste kaders van de opdracht sociale participatie zijn:

- individueel maatwerk in ondersteuning, gericht op de specifieke situatie en ondersteuningsbehoefte van inwoners
- ondersteuning zoveel mogelijk dicht in de buurt
- ondersteuning zoveel mogelijk als laagdrempelige algemene voorziening zonder wachtlijst
- de ondersteuning richt zich op de talenten van inwoners
- de ondersteuning maakt zoveel mogelijk gebruik van eigen kracht en eigen regie van inwoners
- de ondersteuning sluit zoveel mogelijk aan bij in de gemeente al beschikbare voorzieningen

Uiteindelijk hebben vijf partijen zich ingeschreven op de opdracht, het aanbod van het samenwerkingsverband Tom in de buurt werd door de gemeenten als beste beoordeeld. Het college heeft de opdracht dan ook aan Tom in de buurt gegund.

De raad via een brief van 8 april 2014 in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de voorgenomen aanbesteding. Via een brief van 2 september 2014 is de raad geïnformeerd over de voorlopige gunning van de opdracht. Op 20 oktober 2014 heeft het college vragen van de raad over de opdracht sociale participatie beantwoord.

Het contract sociale participatie heeft een looptijd van vier jaar, met een mogelijkheid tot verlenging tot zes jaar en een mogelijkheid om na twee jaar tussentijds op te zeggen. Tussentijds opzeggen kan met een opzegtermijn van een half jaar als de gemeente van oordeel is dat:

- de met de opdracht beoogde maatschappelijke effecten niet gerealiseerd worden en de verwachting is dat dit in de resterende looptijd van de overeenkomst ook niet zal gebeuren;

- er substantiële wijzigingen in het beschikbare budget komen;
- er wezenlijke wijzigingen in wet- en regelgeving zijn.

Tom in de buurt krijgt per jaar een vast budget van € 849.551,-- inclusief BTW voor het bieden van alle benodigde ondersteuning aan alle inwoners die dit nodig hebben.

In het contract zijn geen afspraken gemaakt over de hoeveelheid te leveren ondersteuning, maar over de gewenste effecten en resultaten van de ondersteuning. Op dit gebied hebben de gemeente en Tom in de buurt een aantal meetpunten, kritieke prestatie indicatoren (KPI's) genoemd, afgesproken.

Deze KPI's omvatten doelen op het gebied van:

- stijging van de zelfredzaamheid van klanten tijdens een traject
- stijging van de participatie in de samenleving van klanten tijdens het traject
- afname specialistische voorzieningen en toename algemene voorzieningen
- start ondersteuning zonder wachtlijsten
- klanttevredenheid
- tevredenheid van samenwerkingspartners
- terugval – zo weinig mogelijk klanten komen terug met een zelfde ondersteuningsvraag

De gemeente en Tom in de buurt hebben afgesproken dat Tom in de buurt de ondersteuning zoveel mogelijk aanbiedt in de vorm van een algemene voorziening. Een algemene voorziening is toegankelijk voor allerlei doelgroepen en richt zich niet op een specifieke groep inwoners, waardoor er meer ontmoeting tussen verschillende groepen ontstaat. Voor een algemene voorziening geldt alleen een lichte toegangstoets, er wordt geen beschikking voor afgegeven. Hierdoor kunnen mensen sneller starten met de ondersteuning en hoeven ze geen eigen bijdrage te betalen aan het CAK, maar hooguit een bijdrage aan algemeen gebruikelijke kosten, zoals een kop koffie of een maaltijd bij de voorziening.

Tom in de buurt biedt alle ondersteuning in zorg in natura (ZIN). Als alternatief kan de gemeente aan inwoners die ondersteuning nodig hebben op de hierboven genoemde gebieden een persoonsgebonden budget (PGB) verstrekken. Inwoners komen in aanmerking voor een PGB als:

- Zij een maatwerkvoorziening Wmo nodig hebben en niet voldoende hebben aan hulp uit hun sociale netwerk of een algemene voorziening.
- Zij kunnen onderbouwen waarom zij de ondersteuning via een PGB willen inkopen en een plan voor het gebruik van het PGB opstellen.
- Uit het plan blijkt dat de ondersteuning via PGB veilig, doeltreffend en klantgericht is.
- Zij of iemand uit hun sociaal netwerk in staat is het PGB te beheren.

De gemeente verwacht van Tom in de buurt dat zij alle inwoners met een ondersteuningsbehoefte een passend aanbod in ZIN kunnen doen. PGB is een alternatief als inwoners hier bewust voor kiezen, maar moet niet ingezet worden omdat er geen aanbod in ZIN beschikbaar is. Tom in de buurt kan, als er geen passend aanbod voor een inwoner beschikbaar is binnen de partners van het samenwerkingsverband, aan de gemeente toestemming vragen om binnen het budget van het samenwerkingsverband een derde partij te contracteren voor deze ondersteuning. Tom in de buurt moet dan wel kunnen onderbouwen waarom deze derde partij meerwaarde biedt en waarom dit ten tijde van het afsluiten van het contract niet voorzienbaar was.